

هیولای کثیف

« شیده افشار

« عکس: آیه حمداوی

گفت و گو با حامیان محیط زیست؛ خانم آیه حمداوی و فرزندش

در فیلم‌ها و داستان‌های تخیلی همین‌طور که مردم دارند روی زمین زندگی خوش و خرمشان را می‌گذرانند، ناگهان از جایی یک هیولای ترسناک بیرون می‌آید یا آدم فضایی‌ها به زمین حمله می‌کنند و می‌خواهند همه چیز را نابود کنند. معلوم است که این‌ها واقعیت ندارد، اما یک هیولای دیگر هست که خیلی خطرناک و صددرد واقعیت است. یک دفعه هم حمله نمی‌کند، بلکه جلوی چشم ما هر ثانیه بزرگ‌تر می‌شود و اگر زود حواسمان را جمع نکنیم و راهی برای مبارزه با او پیدا نکنیم، این بار واقعا می‌تواند شکست‌مان بدهد و ما و بسیاری از موجودات دیگر زمین را از بین ببرد.

« هیولایی که ما بزرگش کرده‌ایم!

همه ما این هیولا را می‌شناسیم و احتمالا با غذا دادن به او به قوی‌تر شدنش کمک هم می‌کنیم! خوب به سطل زباله‌تان نگاه کنید! بله ما انسان‌ها هر روز میلیون‌ها میلیون تن زباله تولید می‌کنیم. دانشمندان محیط‌زیست می‌گویند اگر بشر فکری به حال زباله‌هایش نکند، زندگی روی زمین را جدی به خطر می‌اندازد. دانشمندان دائم به ما می‌گویند بشر هیچ راهی ندارد جز آن که مراقب باشد تا جایی که می‌شود زباله تولید نکند!

« سبک زندگی بدون زباله!

بله! در دنیا آدم‌های باهوشی که متوجه این خطر هستند، سعی می‌کنند به دیگران یاد بدهند که بدون تولید زباله هم می‌شود زندگی کرد. محمصدرا حمداوی و مادرش خانم آیه حمداوی از این دسته آدم‌های باهوش و قهرمان هستند. آن‌ها از روشی استفاده می‌کنند که باعث کم شدن زباله شده و یا حتی آن‌ها را دوباره تبدیل به محصولی قابل استفاده کند. محمصدرا می‌گوید: «اولین و مهم‌ترین نکته این است که همیشه چیزهایی را بخرید که واقعا احتیاج دارید و نه بیش‌تر. البته مقداری هم که می‌خرید باید به اندازه نیازتان باشد. قدم دوم کنترل کردن زباله‌هایی است که باقی می‌ماند.»

« مهارت مهم دور انداختن زباله!

« زباله خشک:

« **دسته اول:** قابل بازیافت‌ها. مثل کاغذ، شیشه، فلز، پلاستیک و زباله‌های الکترونیکی (باتری‌ها، موبایل، رایانه و قطعات مختلفی که الکترونیکی هستند).
« **دسته دوم:** غیرقابل بازیافت‌ها. مثل کاغذهای زورقی (پوشش چپیس و پفک) اگر از این جور چیزها مصرف نکنیم لطف بزرگی به زمین و خودمان کرده‌ایم.

« **دسته سوم:** زباله‌های خطرناک. مثل مواد سمی، داروهای تاریخ گذشته، چیزهای بُرنده و تیز، شیشه‌های شکسته و سوزن و زباله‌های بیمارستانی...»

« **زباله تر:** باقی مانده‌های گیاهی و حیوانی مثل پوست میوه‌ها و سبزیجات، باقی مانده غذا و نان خشک و پوست تخم‌مرغ، پوست گردو، دستمال کاغذی و خلاصه هر چیزی که از گیاه یا حیوان گرفته شده باشد. این زباله‌ها قابل تجزیه هستند.

مهم:

هر جور حلقه‌ای مخصوصاً کش ماسک بهداشتی را قبل از دور انداختن قیچی کنید. این حلقه‌ها باعث مرگ حیوانات می‌شوند.

زباله‌های تر و خشک را مخلوط نکنید

قبل از اینکه شیشه‌ها و قوطی‌ها را دور بیندازید یک لحظه زیر شیر آب بگیرید تا باقی مانده‌ی مواد غذایی شسته شود. این کار برای شما فقط چند ثانیه طول می‌کشد و مقدار کمی آب مصرف می‌کند اما در کارخانه‌های بازیافت باید کلی آب برای شستن باقی مانده‌ی غذاها که تا آن موقع توی ظرف خشک شده‌اند مصرف شود!

کاغذ را صاف کنید و در ظرف مخصوص زباله‌های خشک بگذارید و آن را مچاله و ریز نکنید، این کار بازیافت آن‌ها را مشکل می‌کند.

تا جایی که می‌توانید چیزهایی که در دسته دوم هستند، یعنی چپیس و پفک که پلاستیک زوروری دارند نخرید چون اصلاً بازیافت نمی‌شوند.

زباله دسته سوم (زباله خطرناک) را اصلاً اصلاً اصلاً با زباله‌های دیگر مخلوط نکنید.

چطور می‌شود بدون زباله زندگی کرد؟

برای استفاده از زباله‌ی تر راه‌های مختلفی هست. مثلاً می‌توانیم از زباله‌های تر بهترین کود طبیعی یعنی کمپوست بسازیم!

در محیط بیرون چکار کنیم؟

وقتی شما خوراکی‌تان را در ظرف خودتان از خانه بیاورید، کمتر مجبور می‌شوید که از بیرون خرید کنید. آن‌ها می‌گویند همیشه ظرف یا کیسه‌های مخصوص و یک لیوان برای خودمان داریم. اگر پاستیل، شکلات و یا آجیل بخواهیم از مغازه‌هایی که همه چیز را کیلویی می‌فروشند می‌خریم، خواهش می‌کنیم خریدهایمان را توی کیسه پارچه‌ای که همیشه یکی دو تا توی کیفمان داریم، بریزند.

برای خریدن آبمیوه لیوان درجه‌دار داریم که فروشنده راحت بتواند مقدار و پول آن را حساب کند.

حتی به جای کاغذ کادوهای معمولی می‌شود از پارچه‌های طرح‌دار برای کادو استفاده کرد.

این پارچه‌ها خیلی کاربرد دارند و دوستان‌تان هم می‌توانند بعداً آن‌را نگاه‌دارند و هدیه‌های خودشان را در آن بسته‌بندی کنند

و به دیگران بدهند! پارچه‌ها توی لوازم تحریری‌ها هست و کلی هم طرفدار دارد.

می‌بینید؟ با همین دو سه تا کار ساده زمین را از کلی زباله نجات می‌دهیم!

بقیه درباره‌ی کاری که شما انجام می‌دهید چه فکر می‌کنند؟

محمدصبرا می‌گوید هم کلاسی‌هایم خیلی اهمیت نمی‌دهند که من چکار می‌کنم، گاهی که از آن‌ها می‌خواهم زباله‌هایشان را هر جایی نریزند یا توی ماشین وقتی می‌خواهند زباله را از پنجره بیرون بیندازند، من از آن‌ها می‌گیرم و توی دستم نگه می‌دارم تا به سطل تفکیک زباله برسیم. آن‌ها خیال می‌کنند هدف من فقط این است که شهر کثیف نشود. اما به نظر من زباله خیلی خیلی بیش‌تر از کثیف کردن ظاهر شهر به زمین و موجوداتش آسیب می‌زند.

«تا حالا کسی شما را تشویق کرده؟»

- راستش نه. برای دیگران کاری که می‌کنم اهمیت ندارد. فقط یک بار یکی از معلمان متوجه شد من و خانواده‌ام تلاش می‌کنیم بدون تولید زباله زندگی کنیم. این موضوع برای او جالب بود و سعی کرد خودش هم به این شیوه زندگی کند.

«بی توجهی بقیه باعث نشده دلسرد بشوید؟»

محمصدرا در پاسخ یک «نه» محکم می‌گوید.
- من این کار را به خاطر زمین و طبیعت و موجودات زنده می‌کنم نه تشویق و جایزه.
برایم مهم نیست که فکر کنند کار من بی‌فایده است! می‌دانم تأثیر زیادی ندارد، اما هر کس مسئول است. فکر می‌کنم بالاخره دیگران هم به این مشکل مهم توجه خواهند کرد.

«امیدوارم خیلی دیر نباشد!»

- من هم امیدوارم.
البته خبر خوب اینکه تا به حال خیلی از مدارس تصمیم به آموزش روش‌های کنترل زباله گرفتند و این موضوع نسبت به گذشته خیلی بهتر شده.

«مثل یک آدم حسابی»

شاید اولش عجیب به نظر بیاید که شما برای خرید از خانه کیسه و ظرف ببرید یا وسایلتان را با هم عوض کنید یا از وسایل قدیمیتان خیلی استفاده کنید اما این نشانه آن است که شما آدم حسابی هستید! آدمی که غیر از آسودگی خودش به دیگران، به سلامت زمین، گیاهان و جانورانش هم فکر می‌کند.

پیشنهاد

پس از کرونا با هماهنگی مدیر مدرسه بازار چهای در مدرسه راه بیندازید و هر وسیله‌ای که دیگر استفاده نمی‌کنید را بیورید. قانون این بازار چه این است: «خرید و فروش ممنوع، عوض کردن یا برداشتن آزاد!» این بازار چه را به افتخار زمین که خانه‌ی هم ماست برپا کنید و عکس‌هایتان را هم برای ما بفرستید تا در مجله چاپ کنیم.

تا حالا شده لباس

یا کتاب یا وسایلتان را با برادر و خواهر یا فامیل یا دوستانتان عوض کنید؟
خیلی‌ها فکر می‌کنند این کار خوب نیست! اما این کار نه تنها نشانه صمیمیت شماست، بلکه نشان دهنده این است که خودتان را نسبت به زمین مسئول می‌دانید. آدم‌های دانا، باهوش و شجاع از اینکه کار درست را انجام بدهند، نمی‌ترسند! حتی اگر تنها باشند.